

Sammendrag:

Omfanget av og kostnader ved skoleskyss for 6-åringer

Hovedformålet med analysen var å beregne omfanget av skoleskyss for 6-åringer og tilhørende kostnader ved dagens lovfestede ordning, og ved alternative reduserte minsteavstander. I denne rapporten analyseres bare de ressursmessige konsekvenser av å øke skoleskysstilbudet ved skolestart for 6-åringer. En vurdering av risiko langs skoleveien vurderes i et annet TØI-prosjekt.

For å kunne gjennomføre kostnadsberegningene har det vært nødvendig å bygge opp en modell som gir tall for det totale behovet for skoleskyss for seksåringene. Oppgaven har bestått i å fordele alle treåringer etter deres avstand langs veg til nærmeste barneskole. Treåringene pr 01.01.1994 er det første kullet som vil bli underlagt skoleplikt for seksåringene. Arbeidet har bestått av stedfesting av skoler, beregning av avstander langs veg fra den enkelte skole til alle boligområder i kommunen, stedfesting av treåringenes bosettingsmøster og beregning av avstand langs veg fra treåringenes bosted til nærmeste skole. Summerte tall på fylkesnivå danner grunnlaget for kostnadsanalysene.

Antall skyssberettigede 6-åringer etter dagens lovfestede ordning (4 km) er beregnet til ca 6 450 i 1996/97. Skoleskyssen for 6-åringer for skoleåret 1997/98 vil være av omtrent samme omfang. Reduseres minsteavstanden for skoleskyssen til henholdsvis 3 km og 2 km blir tilsvarende skyssberettigede elever henholdsvis 9 600 og ca 15 650. 135 elever som må bruke båt/ferge i skoleskyssen er ikke med i foran nevnte elevtall. Dette gjelder også et visst antall funksjonshemmede som også har krav på skoleskyss uansett avstand (de som ikke går inn under den generelle lovfestede avstandsordningen). Gjennomsnittlig faktisk avstand fra bopel til skole på landsbasis var ca 8,1 km ved en skyssgrense på 4 km, mens tilsvarende antall ble redusert til henholdsvis 6,5 km og 5 km ved de to alternative minsteavstandene (3 km og 2 km).

Generelle kostnadsdata for skoleskyss (buss og personbil) på landsbasis er ikke tilgjengelig i offentlig statistikk. I prosjektet ble data fra samferdsels-sjefene i Oppland og Akershus fylke lagt til grunn hva angår kostnader pr elevkm m.v. Totalt ble transportkostnadene ved skoleskyss ved dagens skyssordning for 6-åringer i skoleåret 1996/97 beregnet til ca 62,4 mill. kr. Kommunal refusjon av utgifter til billetter m.v ble kalkulert til nær 21 mill. kr.

Reduseres minste skyssavstand til henholdsvis 3 km og 2 km, ble transportkostnadene beregnet til henholdsvis ca 75 mill. kr. og ca 95 mill. kr. Netto fylkeskommunale utgifter (fratrasket kommunal refusjon) blir tilsvarende ca 50 mill. kr. og vel 63 mill. kr. Grunnen til at transportkostnadene øker mindre enn økningen i antall skyssberettigede elever tilsier, er at gjennomsnittlig transportavstand avtar betydelig når skyssgrensene reduseres.